

TEISĖJAS FORTAS PASITRAUKĖ IŠ PAREIGŲ

Alisaukas, K. 7 2 69
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

Malajzija atšaukė konstituciją

KUALA LUMPUR. — Malaizijos valdžia suspendavo konstituciją ir ėmė rimtai kovoti prieš prasidėjusias riaušes. Kinų sąjungos pasitraukimas iš vyriausybės koalicijos sukėlė gyventojų įtarimą, kad kinai išeis į opoziciją. Premjeras pareiškė, jog neramumai kelia komunistai.

Britai, kurie valdė Malaiziją daug metų, turėjo po karo didelį sunkumą su komunizmo bandymais užvaldyti Malajų pusiasalį. Daug metų trukusi kova komunistus sustabdė, tačiau po grindų jie daug liko. Didžiausi komunistų rėmėjai Malajijoje, kaip ir Indonezijoje yra kiniečiai.

Korespondentai praneša, kad valdžios nauji potvarkiai atrodo nukreipti prieš kinus. Iš kelių šimtų riaušėse žuvusių, beveik visi yra kinai. Malajai kareiviai, patruliuodami miestų gatvės, kinų rajonuose dažnai šaudė į namus. Kareiviai mažiau stabdė ginkluotus malajų grupes. Kinai stato savo rajonuose barikadas ir ginasi, tačiau tas barikadas dažnai puošia raudonos vėliavos.

POHER KANDIDATŪRA STIPRĖJA

Ar keisis Prancūzijos ryšiai su Afrika?

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidento rinkimai, pasitraukus de Gaulle'ui, artėja. Vis stiprėja laikinojo prezidento Alain Poher pozicija. Jis yra nuosaikus centro grupių atstovas. Balsuotojai stebi visus kandidatus, tačiau juos daugiausia domina mažai žinomas Poher. Viešosios opinių institutas paskelbė, kad jeigu rinkimai būtų dabar ir tebtų du kandidatai, tai Poher gautų 56% balsų, o Pompidou, buvęs de Gaulle vyriausybės premjeras, gautų tik 44% balsų.

Kadangi kandidatų yra daugiau, tai balsai, instituto apskaičiavimu, pasiskirstytų šitaip: Pompidou pirmame balsavime gautų 43%, o Poher — 34%. Taip yra todėl, kad Poher netenka pirmose balsavimuose visų kairiųjų partijų, įskaitant komunistus, balsų, nes jie turi bendrai paėmus, savo pačių keturis kandidatus.

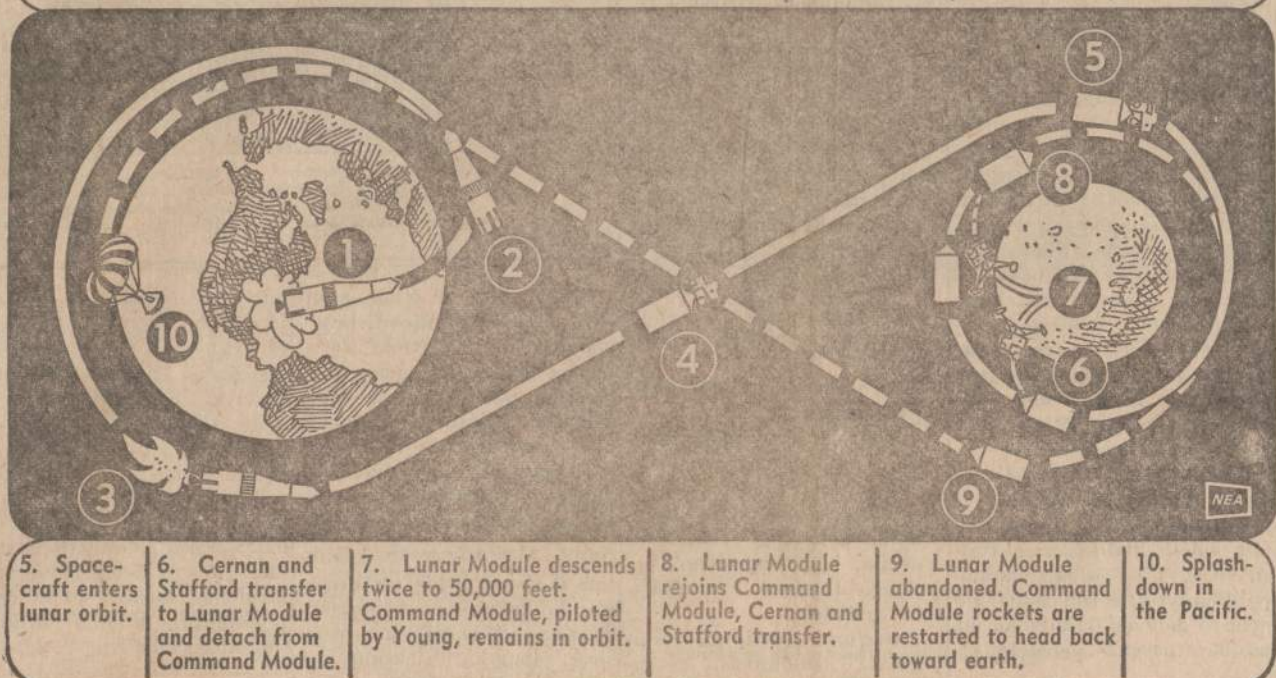
Tuo būdu, Poher iš menkai žinomo senato pirmininko, kuris pagal konstituciją eina prezidento pareigas, labai nesunkiai gali pats tapti prezidentu. Kairieji už jį pasirengę balsuoti, nes jis laikomas „mažesne blogybe“ už degolininką Pompidou.

Laikinas prezidentas Poher net gali atimti iš Pompidou degolininkų balsų. Jis pareiškė, kad dabartinio parlamento jis nepaleistų, nors jame daugumą sudaro degolininkai. Į naują kabinetą jis pakviestų ir nemažai dabartinių ministrų arba parinktų tokius naujus ministrus, kuriuos galėtų remti ir nuosaikesnieji degolininkai.

Kandidatas į prezidentus Pompidou pareiškė degolininkų centro komiteto posėdyje, kad jis netrukdytų Britanijai „įsijungti į Europą“. Šis pareiškimas aiškinamas jo noru patraukti savo pusėn tuos prancūzus, kuriems nepatiko de Gaulle veto prieš britų įsijungimą į Bendrąją Europos Rinką.

De Gaulle pasitraukimas iš valdžios gali turėti rimtų pasekų Prancūzijos ryšiams su Afrikos tautomis, buvusiomis Prancūzijos kolonijomis. Net 18 Afrikos valstybių derina savo savo politiką su Prancūzija, vartoja prancūzų kalbą ir Prancūzijos valiutos sistemą. Kai ku-

APOLLO 10

Paveiksle sužymėti ir aprašyti svarbesnieji Apollo 10 kelionės momentai. Kelionė prasidės gegužės 18 dieną.

1. Apollo 10 spacecraft and Lunar Module blast off from Cape Kennedy atop Saturn 5 rocket.
2. Spacecraft enters earth parking orbit.
3. Rocket restarted to launch spacecraft toward moon.
4. Midcourse correction.

5. Spacecraft enters lunar orbit.
6. Cernan and Stafford transfer to Lunar Module and detach from Command Module.
7. Lunar Module descends twice to 50,000 feet. Command Module, piloted by Young, remains in orbit.
8. Lunar Module rejoins Command Module, Cernan and Stafford transfer.
9. Lunar Module abandoned. Command Module rockets are restarted to head back toward earth.
10. Splash-down in the Pacific.

SIŪLO PALIKTI VIETNAMO LIKIMĄ SPREŠTI PATIEMS VIETNAMEČIAMS

Nesipriešintų ir sujungimui su Šiaurės Vietnamu

WASHINGTONAS. — Gerokai išgarsinta prezidento Nixono kalba Vietnamo reikalais nedavė nieko ypatingai naujo, tik pakartojo, kad Amerika vienašališkai iš Vietnamo nepasitrauks. Kartu prezidentas pareiškė, kad Amerika pasiryžusi dalyvauti derbose ir politiniams Vietnamo ateities klausimais. Amerika reikalauja tik vieno dalyko, kad Pietų Vietnamo ateities būtų apspręsta pačių gyventojų, bet ne primesta iš šalies. Prezidentas pasiūlė praktišką planą per 12 mėnesių išvežti Hanojaus ir Amerikos bei sąjungininkų jėgas iš Pietų Vietnamo, pagal iš anksto sutartą tvarkaraštį. Po to kariuomenės įgulos, kurios liktų nustatytose bazėse, daugiau nebekovotų.

Pasitraukti negalima

Prezidentas pareiškė, kad dabar jau per vėlu „nesikišti į Vietnamo reikalus“. Vietname yra virš pusės milijono amerikiečių ir 35,000 ten jau žuvo. Vis tiek Amerika jau nebesiekia karine jėga primesti savo valią. Kartu Amerika atmeta ir reikalavimą be sąlygų pasitraukti iš Vietnamo. Vietnamečiai sudėję savo viltis į Ameriką ir jų negalima nuvilti. Pasitraukimas duotų stiprių vilčių ir paragintų tiems komunistams, kurie atmeta koegzistenciją ir propaguoja jėgą. Jei komunistams pavyktų jėga užimti Vietnamą, tai agresijos advokatai laimėtų ir bandytų tą taktiką tęsti kitose pasaulio dalyse. Visi Azijos vadai galvoja, kad Amerikos pasitraukimas pastatytų kitus Azijos kraštus į didelį komunistų agresijos pavojų.

„Visi politiniai elementai“

Prezidentas pabrėžė, kad svarbiausia Vietname rasti tokia išeitį, kurios pageidauja patys vietnamečiai. Amerika nesiekia Vietname karinių bazių, ji nenori jokių karinių sąjungų. Amerika net sutiktų su neutraliu Vietnamu, jei patys gyventojai jį pasirinktų. Visi politiniai elementai Pietų Vietname turi dalyvauti politiniame krašto gyvenime, jei jie nevartoja jėgos ir bauginimo. Amerika pasirenka pripažinti Pietų Vietname, bet kurią vyriausybę, kurią pasirinks patys gyventojai. Ame-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Aukščiausias Teismas jau paskelbė teisėjo Fortas rašytą laišką, kuriame jis nesigina sudaręs su Wolfsonu kontraktą višam gyvenimui ir net po mirties, tačiau Fortas visvien ginasi nesulaužęs įstatymų ir neturėjęs konfliktų su interesais Teisme. Jis atsisakęs šio susitarimo 1966 birželio mėn.

♦ Washingtono kalbama, kad prezidentui Nixonui gali takti pakeisti net penkis Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Earl Warren netrukus išeina pensijon, Fortas pasitraukė, Harlan beveik aklas, nepaskaito dokumentų, Black jau 83 metų ir nors turis pilną išmintį, jo kūnas silpnėja, o Douglas turis silpną širdį.

♦ Komunistai atmetė prezidento pasiūlymus kartu išvežti kariuomenę iš P. Vietnamo, tačiau, pareiškė studijuosius kitus pareiškimus.

♦ Izraelyje arabai padidino terorą veiklą. Granata sprogo Jeruzalėje ir Gazoje net aštuonios, buvo 32 sužeisti, visi patys arabai.

♦ Norvegijoje iš komunistinės Lenkijos laivo net 15 lenkų pabėgo ir pasiprašė politinės globos.

♦ Malaizijoje dega miestų namai, vakar vėl žuvo 78 asmenys ir tūkstančiai buvo sužeisti.

Honduro studentai prieš Rockefellerį

TEGUCIGALAPA. — Gubernatoriaus Rockefellerio kelionė po Pietų Amerikos kraštus sukelė nepasitenkinimą, kad jis per trumpai vizituoja kiekvieną kraštą. Gvatemaloje jį puolė spauda, o Hondure studentai surengė demonstracijas, kuriose policija vieną studentą mirtinai peršovė.

Rockefelleriui besikalbant su Honduro prezidentu Osvaldo Lošpez Arellano prezidento rūmose, studentai iš netoli esančio

LAISVA AMERIKOS SPAUDA - STIPRUS GINKLAS PRIEŠ VISOKIUS KENKĖJUS

WASHINGTONAS. — Trečiadienio vakare Aukščiausiojo Teismo teisėjas Abe Fortas atsistatydino iš savo pareigų, vis didėjant spaudimui spaudoje ir net Kongrese. Jis parašė laiškus prez. R. Nixonui ir Aukščiausiojo Teismo pirm. Earlui Warrenui, pastarajam dar paaiškindamas, kaip ten buvo su tais pinigais, kuriuos jis buvo gavęs iš nuteisto už spekuliaciją finansininko Wolfsono.

Katalikų kunigai kaltinamųjų suole

MILWAUKEE. — Trečiadienį Milwaukee teisme prasidėjo 12 karo priešininkų teismas, kuriame kaltinamieji kartu eina ir savo advokatų pareigas. Jie šiam teismui jau seniai rengiasi, pasiskirstę, kas kurį gins, kas apklauskis prokuroro liudinin-

kus. Kaltinamieji neslepia, kad jie iš šio teismo nori pasidaryti savo pažiuroms reikšti tribuną. Jie kaltinami įsibrovę į Milwaukee karinės tarnybos registracijos įstaigą rugsėjo 24 d., pernai. Įstaigoje jie pradėjo naikinti dokumentus, registracijos archyvus. Prokuroras jiems sudarė bylą už įsilaužimą, vagystę ir padėgimą, nes kaltinamieji registracijos dokumentus degino nepalnu.

Idomu, kad kaltinamųjų suole sėdi šeši katalikų kunigai. Jie susidėjo su SDS veikėjais, studentais. Iš viso šioje byloje yra keturiolika teisiųjų, tik du bus teisiami vėliau.

Nutarė palaukti iki rinkimų

LIUKSEMBURGAS. — Europos Bendros Rinkos užsienio reikalų ministrai susitarė atidėti Britanijos priėmimo į rinką klausimą iki paaškės, kokia partija laimės rinkimus Vokietijoje ir kas taps nauju Prancūzijos prezidentu.

Pasitarime dalyvavęs Prancūzijos užsienio reikalų ministras Michel Debre irodinėjo savo kolegoms, kad rinkos valstybės pirmą turi išspresti dabar kilusius rinkos sunkumus, o tik paskui svarstyti naujų narių priėmimą. Be Britanijos ir rinką pareiškimus yra padavusios: Airija, Danija, Norvegija. Švedija irgi svarsto tą padaryti. Rinką turi išspresti savo žemės ūkio subsidijų klausimą ir tik tada kalbėti apie rinkos išplėtimą. Vokietija ir Olandija tvirtina, kad visus klausimus galima svarstyti kartu.

SAIGONAS. — Vis daugiau reguliarios šiaurės Vietnamo kariuomenės dalinių pasirodo Mekongo žemupyje, kur anksčiau būdavo tik Viet Congo daliniai.

universiteto pradėjo demonstracijas. Jie kėlė triukšmą net per garsiakalbius. Kelis kartus studentai, kurių buvo apie 500, beveik įsiveržė į prezidentūrą. Stiprūs policijos būriai juos atstūmė, tik pavartodami revoliučių ugnį.

Toliau gubernatorių Rockefelleris vyks į Nicaragvą, Costą Ricą ir Panamą. Tuo jo kelionės pirmoji dalis bus baigta. Kitus kraštus jis lankys vėliau. Jam skirta patirti, kuo Amerika gali prisidėti prie Pietų Amerikos kraštų ekonomikos išvystymo.

Prieš 11 dienų Life žurnale vienas pagarsėjęs įvairių skandalo iškelimų žurnalistas parašė apie teisėjo Fortas ryšius su kalėjime sėdinčiu finansininku-milijonieriumi. Iš to straipsnio viskas ir prasidėjo. Susidomėjo teisingumo departamentas. Minnesotos kongresmanas Mac Gregor formaliai reikalavo, kad Atstovų Rūmų teisingumo komitetas pradėtų tyrimus Forto reikalu.

„The Los Angeles Times“ paskelbė, jog teisėjas Fortas susitarė su Wolfsonu Fondą gauti kasmet po 20,000 dolerių, nors jis tuo metu jau buvo Aukščiausiojo Teismo narys. Pats Wolfsonas pareiškė FBI valdininkams, kad jis galvojęs gauti iš Fortas daugialypę pagalbą. Jiedu susitarė, kad po Fortas mirties tuos kasmetinius 20,000 dolerių gautų Fortas našlė.

Visa ši byla neigiamai turi paliesti ir buvusį prezidentą L. Johnsoną, kuris ne tik paskyrė Fortas į Aukšč. Teismą, bet net siūlė jį to teismo pirmininku vieton. Senatas po ilgesnių svarstymų šito paskyrimo nepatvirtino. Jei tokie skandalai paliestų Fortą esant pirmininku, tai įspūdis ir pasipiktinimas būtų buvę dar didesni.

MASKVA. — Varžybose dėl pasaulio šachmatų čempiono titulo Petrosianas, dabartinis čempionas, laimėjo 11-tą partiją ir išlygino rezultatą su Borisu Spasskiu. Jiedu turi po penkis su puse taško. Čempionui reikia tik 12 taškų ir jis lieka čempionu. O varžovui, jį išaukusiam, reikėtų laimėti dvyliką su puse, kad paveržtų titulą.

BONA. — Vakary Vokietija, Britanija ir Italija susitarė bendrai planuoti ir statyti naują karinį lėktuvą, kuriam motorus jau užsakė Rolls-Royce ir Pratt-Whitney bendrovės. Už 15 mėnesių bus dar kartą svarstoma, ar pradėti tu lėktuvų prototipo statybą. Vokietija norėtų gauti 600 naujų lėktuvų, Britanija — 385, Italija — 200. Vėliau galvoja prisidėti ir Olandija, kuriai reikia 100. Lėktuvus būtų skiriamas įvairiems kovos uždaviniams ir kainuotų 4.8 milijardus dolerių.

WASHINGTONAS. — Singapuro premjeras Lee Kuan Yew pareiškė atvykęs į Ameriką, jog iš Vietnamo nereikėtų amerikiečiams pasitraukti, nors našta ir nemažą tenka pakelti.

BEIRUTAS. — Irake vėl mirties bausmė buvo nuteisti 10 šnipų, kurie teikę žinias Amerikai, Izraeliui ir Iranui. Vakariems buvo įvykdyta bausmė. Tai jau 86 šnipai, pakarti nuo vasario mėnesio.

PRAGA. — Trečiadienį Pragos valdžia pakėlė kainas daugeliui plataus vartojimo prekių. Gresiant infliacijai, valdžia siekianti pabranginti pragyvenimą. Kai kurioms prekėms kainos pakilo net 20%.

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

RYTOJ, GEGUŽES MĖN. 17 D.,

PROGRAMOJE DALYVAUJA

Dr. Walter M. Eisin-Eisinas

Šios programos svečias yra moterų ligų specialistas ir ginekologijos chirurgas. Todėl visiems, o ypač moterims, bus įdomu išgirsti jo pasisakymus apie įvairias ligas, o svarbiausia — daktaras kalbės apie gimdymų KONTROLES PILIULĘ, kuri šiais laikais yra labai populiarius klausimas pasaulyje.

Norintieji ar norinčios daktarą klausyti įvairių klausimų, prašomi skambinti

445-6842

Šeštadieniais

8-9 v.v.

WXRT-FM

93.1

INFORMAVIMAS APIE LIETUVĄ

JUOZĖ DAUZVARDIENĖ

Šių metų balandžio 19 d. 2 val. p. p. Juzė Dauzvardienė Jaunimo Centre, Chicagoje, skaitė paskaitą apie informavimą apie Lietuvą ir lietuvius. Štai tos paskaitos tekstas:

Mano paskaitai, tikriausiai, kaip ir daugumai, organizatorių buvo uždėtas labai didelis titulas, apimęs beveik visą pasaulį. Ji pamačius — nusigandau. Kovoti su dideliais politikais, pačiam reikia būti dideliu politiku. Aš tokia nesu. Ir mes visi, tur būt, tokie nesame. Tad, pasivelinau sau tą titulą susiaurinti, sulietuvinti, ir perredaguoti taip: "Informavimas ir reagavimas į visus teigiamus ir neigiamus pareiškimus, kurie liečia Lietuvą bei lietuvius".

Zodis reagavimas, kažkaip suponuoją atsiliepimą bei akciją *post factum* — po pareiškimų ar pasisakymų. Reagavimas būtinai, svarbus, tačiau, mano nuomone, svarbesnis yra *ante factum informavimas* — pozityvi akcija, nuolatinis budėjimas, ir visiems priminimas, jog Lietuva tebėra okupuota — jog jai laisvę reikia grąžinti, kad komunistų nuolat peršama propaganda nėra priimtina nei lietuviams, nei laisvam pasauliui.

Jau prastinko veik viena generacija nuo Lietuvos okupacijos pradžios. Patys pradėdami apsiprasti, užmiršti skaudžiuosius faktus, plaukti pagal

srovę, atsisakyti kovingumo ir atsparumo. O ką gi bekalbėti apie ne lietuvius: valdinius, politikus, spaudos, net mokslo žmones ir kitus, kuriems lietuviškai klausimas nėra aktualus, kurie arba užmiršo, arba visai nieko apie Lietuvą bei lietuvius nežinojo, net gal ir komunistinės propagandos nejučiom paveikti... Mums reikia juos šviesti, nuolat, kiekviena pasitaikiusia proga informuoti, priminti mums rūpimą reikalą — užtarę, prietelių ieškoti. Jų galima rasti ir sutelkti.

Tyla, aišku, mūsų nenaudai. p. Jasaitis suprojektavo provokuojantį šūkį: "Pralaužkim tylos sieną". Aš sakčiau — *dvi sienas*: vieną svetimųjų, kitą — mūsų pačių pastatytą. Mes laukiame, tikimės, kad kiti už mus kalbėtų, bet patys nekalbame — tylime, o vėliau skundžiamės, išmetinėjam, kad anoj pusėj anos sienos — tyla.

Man krito į akis pora būdinių pranešimų mūsų spaudoje, kurie vaizdžiai iliustruoja šį reiškinį. Mano tėviškėje, Worcester, Mass., kaip ir kitose patriotiškai veikiančiose kolonijose, kasmet iškilmingai minima Vasario 16-jų. Kasmet vokiečiams ir mieliai sutinka kalbėti aukšti valdžios pareigūnai, geri lietuvių prieteliai. Kiek aš atsimenu, iš pat savo jaunystės, vietos spaudoje buvo palanki lietuviams, visuomet plačiai aprašydavo minėjimus, cituodavo aukštų svečių kalbas, įdėdavo nuotraukas. Šiandien, pasigėsta betkokio prisiminimo vietos spaudoje. Visiškai nieko. Pykt? Reaguot? Nebuvo ko, nei kaip, nes pasirodo, patys rengėjai pastatė tylos sieną, jokio pranešimo nesuteikė spaudai.

Antras, iš anapus žemės rutulio, iš Australijos. Lietuviai šokėjai atliko puikią programą visame įtakingų australiečių klube. Puikiai pašoko, kačių daug susilaukta. Ant rytojaus, spaudoje šiltai aprašyta programa ir gražūs komplimentai išreikšti — *latviam!* Pasirodo, kad lietuviai nepasistengė parūpinti pilnų infor-

macijų kvietėjams ar spaudai. Galime įsivaizduoti: sakysim, mūsų mieloji Grandis šoka amerikiečiams, niekas nepainformuoja, jog čia jaunų lietuvių grupė, pranešama tik "Grandis" will dance the windmill dance". Ko gero, visai natūraliai, nepainformuoti tie galėtų pamanyti, kad šokėjai atstovauja Olandiją, malūnų kraštą.

Prisimena man sena legenda. Anais senais, senais laikais, kviesliai buvo išsiųsti į visus kraštus, sukviešti žmones retam, nuostabiui įvykiui. Žmonės keliavo iš už jūrų, iš tolimiausių kraštų į paskirtą vietą. Susirinkusieji miniai buvo duotas įsakymas, kad, pasigirdus atitinkamam signalui, kiekvienas iš jų surinktų taip garsiai, kiek jėgos ir plaučiai leis. Bendras šauksmas sudrebinsiąs žemę, pasieks tolimiausius dangaus skliautus. Atrodė, kad visi įsakymą suprato. Minia nutilo. Buvo duotas signalas. Ir, visų nustebimui — *tyla!* Už tuos žemę drebinančio šauksmo — mirtina tyla! Tas gi atsitiko taip todėl, kad kiekvienas atsidėjo ant kitų, o pats panūdė pasiklausyti kitų šauksmo. Jie nebuvo dalyviai. Jie buvo, ar pasidarė pasyvūs stebėtojai.

Kartais tenka pagalvoti, gal panašiai yra ir su mumis. Atsiranda proga akcijai, būtinais reikalais reaguoti į nevykusias ar netikusias ar netikslas žinias ar pareiškimus apie Lietuvą ar lietuvius. Tylim. Laukiam, aiškinamės, remiamės: "kitas parašys, anas atsilieps; tai diplomatu pareiga; tai veiksniai tam suorganizuoti, lai jie rašo, lai jie reaguoją". Diplomatai, kur gali ir kiek leidžia tarptautinių teisių bei protokolų nuostatai, reaguoja. Veiksniai veikia. Kai kurios organizacijos atsiliepia. Bet, atrodo, ne visi įvertina tai, kad individas gali būti taip paveiktas savo žodžiu, kaip organizuotas veiksnys. Kartais labiau paveiktas, vienas žmogus, vienas jo balsas gali nulemti prezidentinius rinkimus. Vieno asmens ryžtas gali būti stipriai efektingas. Štai pora pavyzdžių: minėsimė Motinos Dieną. Ji taip pritapsi civilizuo-

tame pasaulyje, tartum būtų minima nuo seniausių laikų. Gi — ji atsirado visai neseniai, vos prieš keletą dešimčių metų, *vienos* moters gilia meile savo motinai ir noru pagerbti ne tik savo, bet visas motinas. Jos pastangomis, įkurta ši oficialiai paskelbiama šventė. Antras, nors ne taip jau girtinas pavyzdys: prieš porą metų, *vienos* moters akcija paveikė kaikiuriuos valdžios atstovus, ir, pasekoje jos akcijos, dabar draudžiama kalbėti maldas viešose mokyklose.

Amerikoje sakoma, jog balsavimo teisė yra aukščiausia teisė, galingiausia piliečio privilegija. Antroji vietoj, skaitoma žmonių opinijos (public opinion) išreiškimas. Teko nugirsti vieno senatoriaus pasakymą, esą — "parašo man vienas pilietis, kreipiu dėmesio. Jei tuo pačiu reikalu parašo man penki piliečiai, tuomet dėmesys virsta į akciją ir intervenciją".

Įtaigokime pareigūnus, įtakingus asmenis, spaudą, radiją, televiziją, etc., pozityvia akcija iš anksto. Pasirodžius reiškinijams žalingiems ar priešingiems mūsų tautos laisvės

siekimams, reaguokime spontaniškai ir įtikinančiai. Pozityvią akciją galima apibūdinti šitaip — tinkamas informavimas bei klaidų atitaisymas, padėkos išreiškimas, įrodymas, jog atkreipėm dėmesį mums teigiamiems pasisakymams, straipsniams, ar veiksmams. Negatyvi akcija yra: tylėjimas, koliojimai, pyktis. Koliojimais ar pykčiu galime netekti esamo ar būsimo prietelio. Sena kiniečių patarlė perspėsti: "nevertok kirvio norėdamas nuvyti mus nuo draugo kaktos".

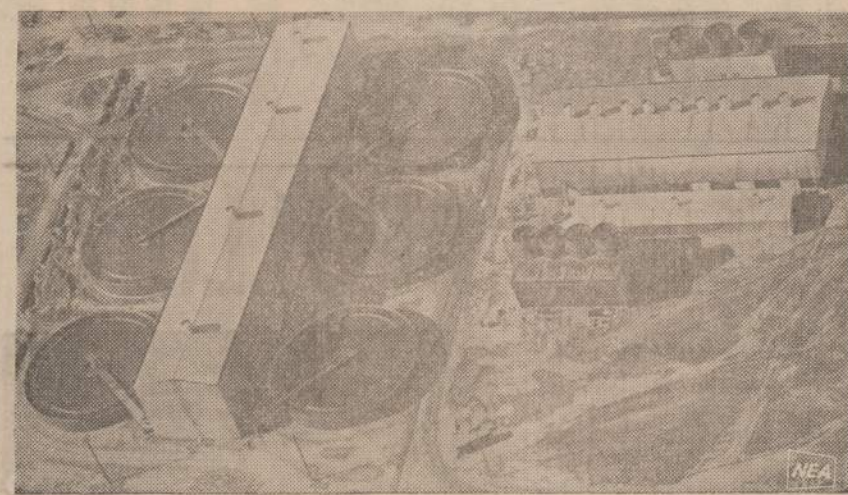
Akcijai ar reagavimui priemonių yra įvairiausių. Jos mums puikiai žinomos, bet, gal pravartu trumpai pažvelgti ir priminti jas:

skaitytųjų laiška spaudai. Redaktoriai skaito juos svarbiais opinijos rodikliais); **informacinės literatūros** parūpinimas; **gyvu žodžiu** — delegacijomis, asmeniškais kontaktais, ir t. p. **telegramomis** (Prisiminime sėkmingą telegramų akciją, kuri "sudrebino" Vatikaną Lietuvos Pasiuntinybės reikalu); **telefonas** — taip pat galimas ir naudotinas instrumentas. (Praeitą mėnesį, dėl vieno komiko netaktingo katalikų pajaukimo, viena televizijos stoties susilaukė 400 telefoninių paskambinimų per vieną valandą. Tas masinis protestas iššaukė viešą atsiprašymą iš komiko ir iš televizijos stoties vadovybės).

Laiškų rašymas bene vienas iš efektingiausių ir pigiausių būdų opinijai išreikšti. 6 centų pašto ženklas nuneša laišką į mero, kongresmano, net Prezidento įstaigą. Paprastas, ranka ar mašinėlė rašytas laiškas turi didelės svarbos. Kai kas varžosi, teisinasi, kad nemo-ka taisyklingai angliškai rašyt, kad nežino diplomatinio taisyklių, ir t. p. Laiškas gali būti ir ngramatiškai parašytas, jei tik nuoširdus ir į reikalą. Įsidėmėtini vieno senatoriaus sekretoriaus penkių punktų patarimai laiško rašymui:

1. Adresuok laišką taisyklingai rašant vardą, pavardę, titulą. Šituos faktus lengvai galima patikrinti almanachuose, laikraščiuose, įvairiose agentūrose.
2. Jeigu organizuojamas grupinis laiško rašymas, reikia vengti kalkinių nuorašų ar xeroxų. Perrašykite savo žodžiais, savame popieriuje. "Plakatiniai" laiška neimponuoja.
3. Rašyk trumpai, į reikalą. Jei galima, pirmame paragrafe parašyk, ko nori šis senatorius.
4. Jei senatorius ar valdininkas pasako ar nulemia ką nors Jūsų naudai, neužmiršk jam padėkoti. Senatoriai — kongresmanai labai dažnai kritikuojami, bet retai susilaukia padėkos ar pagyrimo žodžių.
5. Nesitenkink vienu laišku. Informuok senatorių — kongresmanų, palaikyk ryšius su juo, nesivaržyk rašyti dažnai. Aš pridėčiau dar du punktus:

1. Nedelsk reagavimą, rašyk tuojau, reikalui iškilus.
2. Anonimai neigistini. Paduok pilną, lengvai išskaitomą vardą ir pavardę. Ir neužmiršk paduoti adresą ir įrašyti datą.

Armco plieno bendrovė savo Middletown įmonę aprūpino moderniausiu vandeniu valyti fabriką, kuris kainavo 16 milijonų dolerių. Vanduo imamas iš upės, jis, pompuojamas per įvairius liejyklų skyrius, valo, vėšina ir šaldo plieno gaminius. Per dieną sunaudojama 144 milijonai gallonų vandens, o kai jis sugrįžta į upę, vanduo yra švaresnis, negu buvo prieš patekdamas į liejyklą.

Galima būtų ir toliau gilintis į viešosios opinijos ir informavimo bei reagavimo išreiškimo būdus ir priemones, bet, pradžia pakaks. Vieną tenka pabrėžti. Nurodymai, patarimai, priemonių aiškinimai nieko nereikš, jeigu po pasiklausymo šiame ar kitame seminare, nebus toliau nieko daroma. Akcija ir reakcija laukina iš visų ir iš kiekvieno mūsų. Jei kalbėsime, kontaktuosime kas reikia, rašysime, veiksim, daug ką atsieksime, nu-griausime tylos sienas. Jei ne — rezultatas bus toks, kaip tas smalsumų sukėlęs, bet nepavykęs, masinis šauksmas,

kurio visi suvažiavusieji norėtų pasiklausyti, bet neįsijungė į jo vykdymą. Mūsų pagrindinis tikslas šventas ir kilnus: Lietuvai nepriklausomybę atgauti, lietuvių tautą laisvųjų pasaulin grąžinti. Tikslas įvykdymui reikia kuo — daugiau taktininkų. Tad privalome budėti, veikti, kaip kiekvienas iš mūsų galime ar išmanome. Taip tik tenugriausime tylos sienas, kurios mus tendu ir į pesimizmą stumia, ir kitus nuo mūsų atbaido.

"NAUJIENOS" KIEKVIENAM
JARHO ŽMOGAUS
PRAUGAS IR BIČIULIS

Nužudė tarnautoją

Apie 19 metų amžiaus juodukas pasekęs vakare namo grįžtančios socialinės įstaigos tarnautoją Patricia Counce, 26, ties 7358 Phillips avenue stvėrė jos rankinuką, o šiai pasipriešinus smogė peiliu į nugarą. Nužudymą matė dvi liudininkės. Nužėta į Jackson Park ligoninę ji jau buvo mirusi.

Kitas atsitikimas, grįžusi iš darbo Cook apskrities ligoninėje slaugė, vos atidariusi duris į savo apartamentą, buvo ten įsilaužusio bandito užpulta, apiplėšta ir išprievartauta. Ji gyvena su dviem kitom slaugėmis, bet tos buvo tarnyboje.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, MAY 16, 1969

S. L. A. 6-ta APSKRITIS

Ruošia ekskursiją į Europą — Liepos mėn. 14 dieną

PAPIGINTOMIS KAINOMIS

Norintieji vykti prašomi kreiptis į 80-tos kuopos organizatorių ALEX LAURATTI, tel. 523-8775. Gali važiuoti kiti kuopų nariai arba jų pajistami. Visus kelionės reikalus tvarko WALTER RASK-RAS-CLAUSKO vadovaujama kelionių agentūra.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9787

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prielaimomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

SEKMADIENI, GEGUŽĖS MĖN. 18 DIENĄ 2 VALANDĄ PO PIETŲ LIETUVIŲ AUDITORIJOS SALĖJE,
prie Halsted St. ir 32 gatvės Čikagoje šaukiamas Viešas Lietuviškos Visuomenės Susirinkimas

Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Reikalais

JURGIS JANUSAITIS

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINIŲ REIKALAS NEBAIGTAS ŠAUKIAMAS MASINIS TIKINČIŲJŲ SUSIRINKIMAS

Paskutiniuoju laiku lyg ir priliūdo plačiai diskutuojamas ir tikinčiųjų svarstomas Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių reikalas. Kai kas bando įtaigoti, kad gal jau viskas išspręsta ir reikalams klostytis lietuvių tikinčiųjų pageidaujama prasme.

Tačiau ši problema tebėra aktuali ir gyva. Visa susikomplicavusi kazimierinių byla buvo perkelta į specialiai tam reikalui studijuoti sudarytą komitetą, kuris drauge su arkidiecezijos atstovais bent kartą per mėnesį renkasi į Šv. Kazimiero administracijos posėdžių salę ir ten LB Pasauliečių Teisėms Apsaugoti Šv. Kazimiero Kapinėse Komiteto pateiktus punktus nuodugniai studijuoja.

Kas jau buvo pasiekta tuose susitarimuose, esame spaudoje minėję pokalbyje su to komiteto pirmininku A. Regiu.

Paviršutiniškai žvelgiant, atrodo, kad iš tikrųjų reikalai krypta į gerąją pusę, tačiau pačiuose principiniuose dalykuose, atrodo, susitarimų nepasiekta ir vis dar tebelaidojama pakeista nauja tvarka, karstų atvežant sunkvežimyje su kranu jį nuleidžiant be jokios pagarbos duobėn. Yra ir daugiau dar neišspręstų dalykų, kuriuos svarstys komitetas ateinančiuose posėdžiuose.

Tariamoji byla ir išplaukė iš to, kad posėdžių metu LB Komitetas Pasauliečių Teisėms Apsaugoti Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse susilaikė nuo viešosios akcijos, vildamasis rimtyje ir kultūringoje aplinkoje galėsiančios apspręsti padėti atsakingų asmenų tarpe.

Beposėdžiaujant ir reikalus besvarstant, pirmininko A. Regio teigimu, iškyla sunkių problemų ir net kai kurie pasitarimų dalyviai, atstovaujantys nors organizaciją ar parapiją, neparodo reikiamo supratimo šiam svarbiame reikale ir negina iškilusių problemų, bet stengiasi kaip tik jas prislopinti. Tas ir sunkina svarstomų klausimų eigą ir nesurandama tiems klausimams reikiamo sprendimo.

Lietuvių tikinčiųjų visuomenė gerai atsimena, kaip šis kapinių reikalas iškilo. Apie tai daug rašė mūsų spauda ir LB Chicago Apygardos atstovų suvažiavimo įsteigtas komitetas kazimierinių kapinių reikalus uoliai gynė ir visi tikintieji pasauliečiai plačiai įsijungė į šią akciją, net ruošdami prie kapinių administracijos pikietus, gausiai dalyvavo susirinkimuose ir patys sprendė klausimus, įsteigė Kapinių Sklypų Savininkų Draugiją, kuri yra uoli komiteto talkininkė šiame darbe. Komitetas

Tai matote, su kokia pagarba į amžiną poilsio vietą, Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse, palydimas uolus katalikas, didis visuomenininkas ir lietuvis. Ar tai nėra mirusiojo palaikų išniekinimas? Tai didžioji žmonių gėda! Argi neverta kovoti, kad mūsų artimieji būtų laidojami pagal mūsų gražiasias katalikiškas ir tautines tradicijas ir mirusiam paskutinis pataravimas būtų suteiktas prideramai pagabus.

nuėjo ilgą darbo kelią beposėdžiaudamas su arkv. kapinių administracijos pareigūnais. O kiek tuo klausimu prikalbėta radijo, TV, spaudoje, suruošti kapinių įkūrimo ir įkūrejo minėjimai. Visa tai, rodo, kad ir dabar Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių reikalas lieka gyva žaizda ir ji tol neužgis, kol nebus tinkamai reikalai sutvarkyti.

LB Komitetas Pasauliečių Teisėms Apsaugoti Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse yra tiesioginiai atsakingas už savo veiklą tikintieji ir lietuvių bendruomenė ir dėl to apie šio Komiteto dabar atliekamus darbus visuomenė jau turi plačiau ką nors patirti.

Todėl Komitetas, įsivardamas pareigą informuoti visuomenę, gegužės mėn. 18 d., sekmadienį 2 val. po pietų, punktualiai, Lietuvių Auditorijoje, Bridgeporte, šaukia masinį visų lietuvių susirinkimą. Čia Komitetas padarys išsamų pranešimą iš savo veiklos, nurodys, kas pasiekta per įvairius, ilgai užtrukusius pasitarimus ir taip pat iškels vi-

sus klausimus, kuriais nebuvo pasiekta susitarimo.

Šis susirinkimas ypač svarbus dabar, planuojant tolimesnės veiklos gaires. Tad mūsų visų pareiga, šiame susirinkime dalyvauti, aktyviai įsijungti į tolimesnių planų vykdymą.

Komitetas visus nuoširdžiai kviečia į susirinkimą punktualiai atvykti. Savas teises giname mes patys, kaip jas ginsime iki šiol. Sujungtomis jėgomis, sutartinu darbu, atsiekime siekiamų tikslų, kuriems, tikintiesiems, yra šventi ir brangūs.

Kun. B. Suginto 50 m. darbuotei prisiminti

Kunigas Benediktas Sugintas

Kad tautinė bendruomenė išliktų gyva, ji reikalinga gaivinančių pavyzdžių. Mūsų tautos istorijai betgi charakteringa savybė yra ta, kad ji, net kelis šimtmečius išbuvusi pavergta, prisikėlė ne iškilusių vadų pagalba, bet lietuviškos sodiečio šeimos tautinio sąmoningumo dėka. Kaimo pirkioje buvo išlaikytos aukštos moralės žmogaus savybės ir kartu išsaugota lietuvių tautinės gyvybės ugnelė. Kaimo pirkioje taip pat buvo išauginti šviesuoliai, padėję Lietuvos Prisikėlimui virsti gyvenimo tikrove. Bielinis, Antanėlis, kun. Sideravičius; anksčiau kun. Strazdelis, Vienuolis ir visa eilė šviesių pavyzdžių, padėjusių tautiniam sąmoningumui mūsų tautoje išlikti. Tai buvo anais laikais.

Be nerekia manyti, kad šandien mūsų tautinio susipratimo sąmoningumo lygis yra jau pakankamo aukštumoje. Užtenka tik prisiminti neseniai praėjusio L. B-nės Tarybos suvažiavimo eiga Čikagoje, kur pasiūvusių vadovauti asmenų ambicijomis surengtose gaidžių imtyne se lietuviškas reikalas buvo paliktas jau antroje, jei ir nepaskutinėje vietoje. Ar tai ne mūsų praeities klaidų, — kai savos nepriklausomos valstybės laiko-

tarpiu buvome susirgę vadukų perėjimo manija, — išsivertimas votimis jau čia išsivijoje atsidūrusios tautos dalyje?

Ambicijomis, protekcijomis ar gerai apmokamais atlyginimais nepriisiuginsime savoje tautoje nei Dubčeką, nei Svobodos tipo tautos gelbėtojų. Tuo galėjome įsitikinti su gėda, užbaigdami 1918 metais krauju išsikovoję tautinės laisvės laikotarpį, tuomet neradami, bet kokio kelio pasipriešinimui prieš rusų komunistinių ordų ekspansiją.

Tokioj tai tautinė, geriau pasakius, savos bendruomenės atmosferoj iškyla mums šviesus kun. Benedikto Suginto pavyzdys. Jis be asmeninių ambicijų, be reikalavimo sau ypatingos garbės pripažinimo, dirba mūsų tautinei bendruomenei istorinės vertės darbu. Jis neina puošti Vašingtono ar Vatikano turtais perkrautų šventyklų, bet diena iš dienos, metai po metų jis stiprina mūsų išsklaidytos lietuvių tautos veik vienintelio tautinio židinio egzistenciją. Jei ir ant rankos pirštų būtų suskaičiuojami jaunuolių skaičius, įgijusių "Vasario 16" gimnazijoje tautinį įsisąmoninimą, jau ir tai būtų didelės reikšmės atžymėjimas.

Kaip dvasinio vadovo kun. Be-

Bendruomenės Komitetas padarys išsamų pranešimą apie ilgą pasitarimų su Archidiecezija eigą ir naujus patvarkymus kapinėse. Jūsų pasakymai diskusijose nustatys gaires tolimesnei Komiteto veiklai.

Nepasilikite nuošaliai skendėdami skunduose, bet dalyvaudkite drąsiai visiems lietuviams svarbių reikalų sprendime!

Susirinkimas prasidės lygiai 2 val. ir baigsis lygiai 4 val. po pietų. Įėjimas laisvas ir visi kviečiami dalyvauti.

ALB ČIKAGOS APYGARDOS KOMITETAS PASAULIEČIŲ TEISĖMS APSAUGOTI ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE

nedikto pavyzdys mums, neteikiams savos tėvynės, dar labiau patraukiantis. Visi žinome, kad pas nelaimėn patekusių lietuvių visuomet surasime kun. Ben. Sugintą. Ar prašytas, ar neprašytas, jis paguos nelaimėn patekusios šeimos narius ar našlaičius, surandamas geru žodžiu, sava lietuviška atvira širdimi suteiks dvasinį sustiprinimą, nesaistydamas savo pagelbos čia vietinės bažnyčios svetimaudžių naudai prisitaikytomis regulomis.

Asmeniškai, laikau giliai atmintina diena, kuomet kun. Ben. Sugintą sutikau pirmą kartą Hanau stovykloje, atėjusį į mano, jau amžinybėn nukeliavusios mamelės, pagėgėlio ištekliais sutvarkytą gyvenamą kampelį. Jis ir ten buvo toks pat. Paprastas, savas, draugiškas ir broliškai paguodžiantis. Jis ir ten nesinaudojo jokiomis privilegijomis. Jis dalinosi kartu mūsų vargais ir naudojosi tais pačiais benaivio žmogaus ištekliais. Jis taip pat neskirstė mūsų į geresnius ir blogesnius. Nesinaudojo savo kaip dvasininko autoritetu mūsų neviličiai pagilinti, ir negrasino neduoti NCWC Afidevito išvažiavimui į Ameriką, jei kurio nematys bažnyčioje, ar kuris nepristatys išpažinties kortelės. Jis nekartojo, kad mes už ištiktą mūsų tautos nelaimę esame baudžiami už savo padarytas ar nepadarytas kaltes. Prieš jo akis kiekvienas tautietis buvo jam lygus kaip žmogus su jo klaidomis, ar su jo geromis savybėmis — toks, kokiu jį leido Aukščiausiojo valia. Savo giliu žmogaus dvasinių savybių supratimu, jis toli pralenkia savo pašaukimo bendrus. Paskutinis Katalikų Bažnyčios Suvažiavimas, galime tvirtinti, dar toli nepasiekia jo religinių, bei žmogaus dvasinių tiesų įprasminimo lygio.

O kokio atpildo kun. Benediktas susilaukia iš mūsų kasdieniame gyvenime? Mes negalime nutylėti, kad įvairiuose iškilimuose posėdžiuose, invokacijoms, maldoms atkalbėti, ar prie garbės stalų kviečiamės daugiau prie gyvenimo prisitaikusių, imantresnių dvasiškų, visai

užmiršdami saviems pasiaukojusiems kun. B. Sugintą. Už savo darbą saviems savo laikui net pamiršamas ištremti iš lietuviškos Čikagos. Būdinga tai, kad toks grąsinimas kyla iš mūsų dvasiškų tarpo. Dėl to jis prisiglaudžia prie svetimųjų parapijos, neretai pajusdamas savosios jo asmens vienokį ar kitokį ignoravimą. Vos paaiškęs apie naują Vatikano bažnytinės administracijos mums suteikiamą stalo trupinių nuberėjimo malonę, tuoj visi avių pulku nuskubame šio asmens priėmimų, pagerimų organizuoti.

Vadovauti pasinešusi Liet. B-nė vieninteliame mūsų dvasiškui, aukojančiam didesnę dalį laiko lietuviybės reikalui ir dėl šios priežasties atsisakančiam daugelio savo padėčiai teikiamų privilegijų, neranda savo iškilimuose posėdžiuose net laiko prisiminti. Negali tvirtinti, bet atrodo, kad pati sau pasitikiėjimą išsibalsavusi L. B-nės Centro Valdyba nepasitūnė net atstovo į kun. B. Suginto suktutinį minėjimą. Tikiu, jei kun. B. S. per keliolika metų šią paramą būtų nukreipęs ne Vasario 16 gimn., o siuntęs ją tiesiai į Vatikaną, šiandien mes jį matytume su vyskupo mitra.

Bet kun. B. S. yra kilni asmenybė. Mes mylime ir gerbiame jį tokį, koks jis šiandien yra. Jis nereikalauja išskirtinos pagarbos ir jos ieškojimą palieka siaurų dvasinių savybių žmoneis.

Tebūna kun. Benediktui dvasinė paguoda, šia suktutvine proga jo artimų bičiulių linkėjimas matyti jį dar ilgai darbuojantis savo žmonių labui. Ateitis teisingai įvertins jo neužmiršamos reikšmės darbus.

Dr. Alg. Vasonis

Iki: — Gydytojas uždraudė mano žmonai gaminti valgius per šešius mėnesius.

Biki: — Kodėl, — ar tavo moteris serga?

Iki: — Ne, bet aš sergu.

— Ką tamsta vartoji, kai visada čiaudai?

— Šešias nosines į dieną.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapčinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BOK PALAIMINTAI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gusein, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelais \$2.00, kietasis \$4.00	
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LĖMĖ. 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA. 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvyras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	trims mėnesiams \$4.50 vienam mėnesiui \$1.50
Kanadoje:	
metams \$18.00 pusi metų \$10.00 vienam mėnesiui \$2.00	
Užsieniuose:	
metams \$21.00 pusi metų \$11.60 vienam mėnesiui \$2.50	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Prašome sutvarkyti paštą

Ilgus dešimtmečius JAV paštas buvo pats pavyzdin-
giausias visame pasaulyje. Jis laiku pristatydavo laiškus,
laikraščius, knygas ir kitokius siuntinius. Amerikos paš-
to tarnautojai buvo pareigingi, mandagūs ir patikimi;
jo patarnavimai buvo skubūs, tikslius ir teisingi. Ame-
rikon atvažiavę užsieniečiai stebėdavosi tokiais greitais
ir teisingais patarnavimais.

Pašto patarnavimai pradėjo silpnėti Antrojo Pasau-
linio Karo pabaigoje. Kiekvieną metų patarnavimai da-
rėsi menkesni, o kartais būdavo tiesiog pasibaisėtini.
Žmonės skųsdavosi laiškanėšiams, pašto viršininkams,
vyriausiam pašto valdytojui ir net senatoriams, bet buvę
pašto patarnavimai niekad nebegrižo. Pašto įstaiga užsi-
kimšdavo metų pabaigoje, prieš Kalėdas, vėliau ir kito-
mis progomis, o dabar ji atrodo užsikimšusi kiekvieną
savaitgalį.

Pablogėję patarnavimai erzina kiekvieną krašto gy-
ventoją, o pašto nepristatymas laiku kenkia visam Ame-
rikos bižniui. Ypač didelės bėdos turi laikraščių adminis-
tracijos, kurios kiekvieną dieną turi klausyti ir priimti
didoką skaičių skundų dėl netvarkingo dienraščių pri-
statymo. Didelės bėdos turi ir Naujienų Administracija,
nes ne visuomet paštas laiku pristato laikraščius. Dabar
dienraštis specialiai anksčiau spausdinamas, kad būtų
nuvežtas į pašto centrą anksčiau, negu pats paštas nu-
rodo, bet ir tai nieko nepagelbsti. Ypatingai yra daug
bėdos su šeštadienio ir pirmadienio laidomis. Labai daž-
nai šeštadienio numeris nunešamas tik tai pirmadienį, bet
dažnai jis visai nenunešamas. Neseniai skaitėme, kad
pašto vadovybė pašalina vieną tarnautoją, sistematiškai
naikinusį laikraščius.

Pasitaikydavo ir anksčiau, kad vienas kitas dienraš-
čio egzempliorius nuklysdavo, bet jis neprapuldavo. Tada
paštas nepriimdavo ligonių, kurie sąmoningai būtų nai-
kinę jiems nepatinkamus laikraščius. Šiandien, matyt,
atranka yra prastesnė, jeigu laiškanėšių pareigūnumas
taip sumažėjęs. Anksčiau skųsdavomės laiškanėšiu, ra-
šydavome skundus pašto viršininkui, siųsdavome skun-
dus vyriausiam pašto tvarkytojui arba net valstijos se-
natoriui, bet šiandien tie nusiskundimai lieka be pasek-
mių. Pašto vadovybė yra bėgėję taip sutvarkyti reika-
lus, kad patarnavimai būtų tvarkingi ir padaryti laiku.

TAI ATSTITIKO TEN BALTIJOJ

Be barnių L. Bendruomenės O tai atsitiko anuose legen-
knogresuose, turime ir graži-
savytų lietuviškų kultūrinių pa-
sireiškimų, kuriuose lengviau
atsikvepi. Iš tokių švenčių su-
grįžti skaidria nuotaika ir
džiaugsmo kupina širdimi. Po
to bent kelias dienas jauti gy-
vą savos tautos kultūrinį alsa-
vimą.

Neseniai džaugėmės lietu-
viška opera *Dana*, o štai jau
vėl į duris beldžiasi Margučio
dovana — *Jūratė ir Kastytis*.
Greit pamatysime ir išgirsime,
kaip vandenų puta, žaliai lig

Praeitais metais, rinkiminės kampanijos metu, prezi-
dentas R. M. Nixonas prižadėjo sutvarkyti Amerikos paš-
tą. Jam buvo žinomas buvusio prezidento Johnsonso susi-
rūpinimas pašto reikalais. Buvęs prezidentas paskyrė
specialią komisiją pašto negalavimams ištirti. Prezi-
dentas Nixonas galėtų pasinaudoti tos komisijos surink-
tais duomenimis ir pastudijuoti jos rekomendacijas. Pra-
eitais metais specializitį praversta studija aiškiai nusta-
tė, kad šiandien JAV paštas teikia žymiai mažiau patar-
navimų, bet ir tie blogi patarnavimai šiandien kraš-
tui žymiai brangiau kainuoja. Pašto tarnybon priimta
visa eilė žmonių, kurie yra nepareigingi, nesistengia
skubiai ir laiku atlikti pasižadėto darbo.

Jau kelintas metas JAV paštas neša nuostolius. Ne-
žiūrint į keliamus mokesčius už įvairius patarnavimus,
valstybei jis padaro milijonus nuostolių. Prezidento pas-
skirtoji komisija rekomendavo iš pagrindų pertvarkyti
visą pašto žinybą. Šiandien labai didelės įtakos pašto va-
dovybei turi politikai. Pasikeitus politinėms nuotaikoms,
keičiasi ir vadovybė. Politikai pašto vadovybėn pastaty-
davo savo bendradarbius, bet ne specialistus. Komisija
siūlo visiškai išskirti politiką iš pašto reikalų tvarkymo.
Be to, komisija pataria pakeisti senus darbo metodus
pašte. Paskutiniai du dešimtmečiai įnešė daug naujovių
į prekybos ir pramonės darbo metodus, tuo tarpu Ameri-
kos pašte vietomis vartojami prieš 50 metų įvesti darbo
metodai.

Amerika gali saugiai ir tvarkingai pasiųsti astro-
nautus tiesiai į Mėnulį, bet ji nepajėgia iš centrinio Chi-
cago pašto laiku nugabenti maišų į Marquette Parko
pašto stotį. Amerika gali tik poros sekundžių suvėlavimu
nutūpdyti milžinišką erdvėlaivį poros mylių atstume
nuo laukiančio laivo, bet ji nepajėgia į Brighton Parką
pristatyti dienraščio žinių laukiančiam skaitytojui.

Prezidentas Nixonas paskyrė sėkmingą biznierių
Amerikos pašto žinybos vadovybėn. Suprantame, kad
jis dar neturėjo laiko visoms problemoms nuodugnai iš-
studijuoti, bet pageidaujame, kad jis be atidėjimo im-
tųsi priemonių pašto patarnavimams sutvarkyti. Senus
metodus turi pakeisti naujais. Jeigu darbo nespėja atlikti
žmogus, tegu įkinko mašinas. Netinkamus, neparei-
gingus, atsakomybės jausmo neturinčius tarnautojus te-
gu pašalina ir jų vieton tegu pasamdo dirbti norinčius
ir galinčius žmones. Amerikos biznis persijungia į elek-
troniką. Jis negali leisti, kad paštas, vartodamas netin-
kamus metodus, bižniui kenktų. Taip pat manome, kad
krašto gyventojai, mokėdami už patarnavimus, turi teisę
gauti pašto prižadėtus patarnavimus — laiškus ir
laikraščius pristatyti laiku.

pusės pridengta." (Maironis).
Pagal Maironio baladę juodu
viską užmiršo ir paskendo sa-
vo meilėje. Žinoma, užsirusi-
tino Perkūnas: "Pakilo viesu-
las staigus; sujudo bangos ap-
maudingos; nustebo net patsai
dangus, kada Jūratės daugga-
lingos, kasa ir lūpų geiduliai
Kastytį palietė meiliai..."
(Maironis).

O kas toliau atsitiko, pama-
tysime gegužės 17-18 dienomis
Marijos aukštesniosios mokyk-
los auditorijoje, Jūratės ir
Kastyčio baletu pastatymuose.

Lietuvius per jų džaugsmus
ir vargelių ne tik daina, bet
ir šokis lydėjo. Lietuviai šie

kultūriniai pasireiškimai vi-
suomet buvo prie širdies. Jie
juose rasdavo dvasinį atsikvė-
piną ir nusiramimą. Labai
buvome prisilęgi pabėgeliui —
DP stovyklose. Nevilties ir nu-
siminimo dienose mus paguos-
davo dainos ir tautiniai šokiai.
Ir čia atvyką bene didžiausią
dvasinį pakilimą ir pasididžia-
vimą gauname savų dainų, šo-
kių šventėse ir operų pastaty-
muose. Savo baletu pastaty-
mo, kokį mums dabar duoda
Margutis, dar neturėjome.
Tai vėl bus graži proga pasigė-
rėti savais kultūriniais polė-
kais, ypač dėl to, kad žada
būti kažkas nauja, mums dar
nematyta. P. Venclova

lat važinėjant, jie nusidėvi.
Vadinasi, reikalinga vis naujų
isigyti.
Tačiau pati didžiausia Chi-
cago nelaimė yra ta, kad ji
negauna iš valstijos paramos
susisiekimo reikalams (kilose
valstijose didžiųjų miestų su-
sisiekimui valstijos skiria di-
desnes ar mažesnes paramas).
Jau kuris laikas kalbama,
kad Chicago turėtų gauti para-
mą iš valstijos. Tik prieš ke-
liolika dienų Illinois legisla-
tūroje buvo svarstomas ir pasiū-
lymas, kad Chicago viešojo
susisiekimo reikalams būtų pa-
kirta parama. Legislatūra, ku-
ri yra respublikonų kontro-
liuojama, pasisakė prieš.

Tai lyg respublikonų kerštas
mero Daley sukurtai Chicago-
je demokratų vadinamajai ma-
šinai!

Tačiau faktiškai tai nėra
kerštas Daley sukurtai maši-
nai, bet Chicago miesto gy-
ventojams, kurių kišenės vis
labiau nukendina dėl susisieki-
mo krizės.

Spauda ir radijo bei televi-
zijos komentatoriai vis labiau
ir labiau ragina Chicago gy-
ventojus, kad jie darytų spau-
dimą į legislačijos politikie-
rius, kuriems politikavimas
yra arčiau prie širdies, negu
gyventojų gerovė.

Vyras: — Pasakyk man, kada
prasideda viduramžis?

Moteris: — Viduramžis pra-
sideda, kuomet mes pradėdame
atsiminti savo jaunystės dienų
klaidas ir labai norime jas vėl iš
naujo pradėti.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAU 45 IR BICIULIS

Ir vėl kalbama apie važmos
autobusais pabrangimą

Vos tik kelios savaitės pra-
ėjo, kaip Chicagoje pabrango
važinėjimas autobusais. Nie-
kur didesniame Amerikos
mieste per tokį trumpą laiką ir
tiek daug nepabrango važinė-
jimas autobusais.

Ir juo labiau autobusų važ-
mos kaina kyla, tuo tranzito
vadovybės pajamos mažėja.
Pranešama, kad nuo to laiko,
kai važmos kaina padidėjo de-
šimtim centų, pajamos suma-
žėjo dešimtim nuosimčių!

Ir tai visai suprantama. Dau-
gelis gyventojų važinėja auto-
busais tik tuo atveju, kai yra
būtinai reikalingas.

Dėi pajamų sumažėjimo ir
vėl kalbama, kad teksią auto-
busų važną pabranginti, —
pabranginti bent dešimtim
centų. Tai reikš, jog teks mo-

kėti net 50 centų!

Bet ar tai padidins paja-
mas? Daugelis mano, jog at-
sitiks kaip tik priešingai: tran-
zito vadovybės pajamos dar la-
biau sumažės, nes gyventojai
dar mažiau besivažinės auto-
busais.

Kur išeitis? Kodėl Chicago
ištiko tokia susisiekimo krizė,
kuri gali visiškai pakrikdyti
važinėjimą autobusais?

Pirmiausia tai atsitiko dėl
didelio pakėlimo atlyginimo
autobusų šoferiams. Chicago-
je jų atlyginimas yra bene pats
aukščiausias. Aukštesnis kaip
bet kuriame kitame Amerikos
mieste.

Kitas dalykas — tai susie-
bimo priemonių pabrangimas.
Vienas autobusas dabar kai-
nuoja \$30,000 ir daugiau. Nuo-

Balto Chicago apskritys metinio susirinkimo dalyvių dalis, sėdi iš k. į d.: V. Baleišytė, A. Dzironas, E. Markūnienė, buvęs pirm. — A. Gintaris, Vc. Orydienas; stovi: Pr. Šulcas, F. Sereičikas, P. Anušis, K. Balčiūnas, K. Repšys, J. Litvinas, Čepulis, J. Mackevičius, L. Naglius, Ed. Litvinas, A. Uselis, A. Stankus, pirmininkas — Vl. Šimkus, išd. — K. Čepaitis.

T. IVANAUSKAS
APIE ŽVĖRIS
NAMINIŲ GYVULIŲ KILME

Iš įvairių gyvulių žmogus turi daug
naudos. Tačiau bene svarbiausias žmoni-
jos atsieikimas yra domestikacija, t. y. jų
pavertimas namininiais gyvuliais.

Laukiniai gyvuliai, patekę žmogaus
globon, ėmė naudotis apsauga ir, kas svar-
biausia, gauseniu bei geresniu maistu.
Žinoma, tokiose sąlygose jie ėmė sparčiau
veistis ir greitai laiku ne tik pranoko skai-
čiumi savo laukinius giminačius, bet iš-
stūmė juos ir iš prigimčių vietų. Panašių
reiškinį galima aptikti Afrikoje Nilo aukš-
tupy bei Australijos stepėse, kur ganosi
milijoninės avių bandos. Triušis, įveistas
Australijoje, paplito taip tirštai, kad nu-
konkuravo ir visiškai išstūmė vietinius
žvėris. Jų maža beliko.

Savo naminiais gyvuliams žmogus
skynė kelią be atodairos. Imkime kad ir
bizonus, kurių šiaurės Amerikos prerijose
kadaise gyveno milijoninės bandos. Lik
mūsų dienų jų beliko tik keli šimtai. Eu-
ropoje visiškai išnyko laukiniai arkliai,
taurai, o iš gausių stumbrų tik kelios de-
šimtys užsiliko Belovežo girioje ir keliuose
zoologijos soduose. Gamtininkas su gai-
lesiu žiūri į šiuos nykstančius gražius bei
įdomius laukinius gyvulus ir laiko laimin-
gais tuos, kurie patikėjo savo likimą žmo-
gui, pereidami gyventi į naminių būklę. Iš
kitos pusės, virtę naminiais, gyvuliai tu-
rėjo didžiausios įtakos ir pačiam žmogui.

Jau priešistorinis žmogus turėjo pastebėti,
kad jo pavergti gyvuliai kaskart vis labiau
prisitaiko jo reikalavimams, kaskart da-
rosi jam naudingesni. Ir todėl nuo seniau-
sių laikų žmogus, stengdamasis patobulinti
naminių gyvulių veisles, ima panaudoti
visą savo patyrimą, visas žinias. Šis atsi-
davimas naminiam gyvuliui dažnai per-
eidavo net į ūkybinį kultą, ypač tuose
kraštuose, kur intelektualinis gyvenimas bu-
vo pakilęs aukščiau, pvz., Indijoje, sena-
jame Egipte, Graikijoje ir Romoje.

Gyvulių auginimas turėjo žmogui įta-
kos dar ir tuo, kad piemenims tekdavo
dažnai keisti gyvenamąją vietą, ir tuo bū-
du išvystė klajoklinį gyvenimą. Judrus,
veiklus klajoklių gyvenimas stiprina fizi-
nes jėgas, drąsą, ryžtingumą ir išvysto kai
kuriuos pranašumus prieš žemdirbius.
Žmonijos istorija teikia mums nemažą pa-
vyzdžių. Antai darbštus ir sėslus kinietis
dirbo žemę atsidėjęs, nekenčė karo ir gei-
dė taikos. Kas kita mongolas, judrus kla-
joklis: jis ndolat pasiruošęs puliti, kur
mato daug laimėsias ir vargu ar ką nors
prarasias. Visai suprantama, kodėl mon-
golų vadas Čingis-Chanas su savo kariais
— piemenimis — lengvai užkariavo tokią
kultūringą valstybę kaip Kinija, o jo įpė-
dinis Batu-Chanas šimtmeciams (nuo 1221
m. iki 1480 m.) paverė daug gausesnę ru-
sų tautą, palikdamas jai neišdildomus sa-
vo valdymo pėdsakus.

Kas privertė primityvų priešistorinį
žmogų priartinti prie savęs kai kuriuos gy-
vulus? Klysta tie, kurie mano, kad anų

laikų žmogus matė čia tik naudą. Anų lai-
kų žmogus nebuvo toks nuovokus. Vei-
kiau galima manyti, kad jis iš prigimties
buvo linkęs dėtis su kai kuriais gyvuliais.
Toks polinkis yra įgimtas daugeliui žvėrių
bei paukščių, ir tuo būdu kartais susida-
ro labai margos bendruomenės. Tik vėliau
žmogus iš savo aplinkos išskyrė ir labiau
prie savęs priartino tas gyvulių rūšis, ku-
rių nauda jam labiausiai pasireiškė. Ap-
lamai imant, žmogus atrinko tik negausų
jį supančių gyvulių bei paukščių skaičių.

Įvairios žmonių grupuotės pasirinko
kitokias rūšis ir išstobulino jas savo reika-
lams. Klajokliui buvo artimesnis arklis,
žemdirbiui — stambūs raguočiai, duoda
pieną ir darbo jėgą žemei dirbti. Prijaun-
kintų žvėrių rūšių skaičius, palyginti su
laukiniais, yra labai nedidelis. Taip įvy-
ko, tur būt, dėl to, kad didelis naminių
gyvulių įvairumas būtų sudaręs ūkiui per
didelę našą, o gal ir dėl to, kad ne visos
gyvulių rūšys lengvai prijauginamos. Nuo
seniausių laikų naujų naminių gyvulių be-
veik neprididėjo, nors daugybė zoologijos
sodų dėl pastangas surasti ir domestikuo-
ti įvairius gyvulus, kurie galėtų būti žmo-
gui naudingi. Taip pat maža yra tokių gy-
vūnų, kurie būtų buvę domestikuoti, bet
vėl pereję į laisvąją būklę. Naujausiais
laikais Afrikos fermose beveik domesti-
kuotas strufts, o pastaruoju metu jauki-
nama keletas brangiakailių žvėrelių. Iš
seniau domestikuočių, bet vėliau žmogaus
apleistų gyvūnų tenka paminėti gazeles,
kurios buvo auginamos senajame Egipte;
ten taip pat buvo išaugę ir suklestėjęs žu-

sų auginimas, bet vėliau kažkodėl šios
ūkių šakos atsisakė.

SUO

Norėdami nušviesti naminių gyvulių
kilme, pirmiausia minime šunį, tačiau ne
dėl to, kad jis būtų pats naudingiausias.
Bet, remiantis kultūros istorijos duomeni-
mis, jis seniausiai surišo savo likimą su
žmogumi. Atrodo, kad šuo jau buvo vir-
tes naminiu gyvuliu dar Europos kultūros
aušroje, kai žmogus tik rentėsi primity-
vius pastatus ežeruose ant baslių. Nė vie-
nas naminis gyvulys nėra taip plačiai pa-
plitęs pasauly, net tolimiausios šiaurės gy-
ventojai — eskimai, ir tie naudojo šuni-
mis. Tai įrodo, kad šuo domestikuo-
tas labai seniai.

Šuns panaudojimas yra visokeriopo po-
būdžio. Jau baslinių pastatų žmogus jam
pavedavo saugoti savo namus ir gyvulių
bandas, o kaip medžiotojo padėjėjas šuo
seniai žinomas. Medžioklės su šunimis yra
atvaizduotos senuose Asirijos paveiksluo-
se, o Egipto piramidėse galima matyti at-
vaizdus faraonų, medžiojančių laukinius
arklus su milžiniškais dogais (Dogas - la-
bai didelio ūgio šunų veislė). Aukštutiniam
Egipte nuo seniausių laikų medžioja-
mos antilopės su greitaisiais kurtais.

Pirmieji Pietų Amerikoje apsilankę eu-
ropiečiai sako, kad perujiečiai laikydavo
šunių dideliu gardumynu. Kai kurios Af-
rikos tautos, o taip pat ir kiniečiai, šunis
peni ir valgo jų mėsą. Net ir Vokietijoje
šuniene yra dažnai valgoma.

Kinkytas šuo, ypač tolimoje šiaurėje,

žmogui yra nepaprastai naudingas, gali-
ma net sakyti, kad be šuns žmogus nega-
lėtų gyventi žiauraus klimato kraštuose.

Šunimis naudojasi visokie paliegiečiai,
ypač aklieji.

Nuo senų laikų šunys yra panaudojami
karo reikalams. Galai ir kiti keltai užsiun-
dydavo romėnų kareivius; puldami priešo
arklus, šunys sukeldavo paniką jo eilėse.
Ispanai, atplaukę į Ameriką, žiauriai piu-
dydavo šunimis menkai ginkluotus indė-
nus. Pagaliau visiems yra žinomas šuns
vaidmuo kriminalistikos srityje.

Jokio kito naminio gyvulio ūgis nėra
toks įvairus, kaip šuns. Ilgio atžvilgiu, ne-
skaitant noodes, didžiausias šuo yra 6
kartus ilgesnis už patį mažiausią, o tūrio
— 200 kartų didesnis. Didžiausi skirtu-
mai išvaizdos atžvilgiu, nes žmogus nuo
seniausių laikų atrankos keliu yra išsiaug-
gingęs šunų, pritaikytų įvairiems jo reika-
lams.

Seniausiu Europos kultūros laikotar-
piu, kuriam priklauso baslinė statyba,
Europoje buvo tik viena naminio šuns
veislė, kuri mokslininkai pavadino "dūr-
pynų šunimi". Bet kituose kraštuose, ku-
rių kultūra buvo daug senesnė, kaip an-
tai: Egipte, Airijoje ir kt., daug seniau
buvo įvairių šuns veislių.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

Tel.: YArds 7-1138-1139

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pertvarkys Chicago State liginę

Gubernatorius Ogilvie pareiškė, jog bus panaudotos griežtos priemonės Chicago State liginės administracijai pertvarkyti. Apie tą liginę spauda iškėlė visą eilę skandalingų dalykų.

Bažnyčios remiančios karinguosius rasistus

Policija sužinojo, kad protestų, žydų ir katalikų bažnyčios susiorganizavę į IFCO (Interreligious Foundation for Community Organization) išmokėjo šimtus tūkstančių dolerių juodųjų militantams Chicagoje ir kt. miestuose. Vien Chicago juodųjų Garfield Organizacija gavusi iš tų bažnyčių \$20,000; ši organizacija dalyvavo civilinių teisių žygiuose prieš bizonierius, o praeitais metais keli jos nariai buvo apkaltinti plėšikavimais ir padegiojimais.

Minėtoji IFCO yra ne pelno, mokesčių nemokanti tarptikybinių koalicija, kuri įsteigta 1966 m. lapkr. 11 d. iki šiol išmokėjusi \$885,881 ir iš tos sumos apie 84 nuosimčius išmokėjusi militantų (karingųjų) ardančią veiklą besiverčiančioms rasistinėms grupėms.

Automobilio nelaimėje žuvo trys berniukai

York road ir Lexington sankryžoje žuvo trys berniukai, o ketvirtas buvo sužeistas.

Žuvo 11 metų Sterling Minnoch, jo 9 metų broliukas Mark iš Yorkfield miestelio ir 9 metų Richard Cimino, jų kaimynas. Ketvirtas berniukas, 10 metų Donnie Holland, buvo sužeistas ir nuvežtas į Elmhurst ligoninę.

Pagal policijos pranešimą, tragedija įvyko, kai Hines veteranų liginės galestingoji seselė Janet Topole, nebedama raudonos šviesos, įsuko automobilį iš vieno kelio į kitą ir smogė į einančius keliu berniukus.

Jos pasiteisinimas yra tas, kad toje vietoje sustojimo rodyklės esančios beveik neįmatomos.

Dr. Pomp pašalintas iš liginės vadovybės

Valstijos proto sveikatos tarnyba praneša, kad dr. Hyman Pomp daugiau nebevadovaus Chicago State ligininei. Kurį laiką jis buvo gana aštriai kritikuojamas, kad jo tos liginės administravimas nebuvo tinkamas.

Tačiau dr. Pomp ir toliau pasiliks kaip tos liginės administracijos patarėjas. Atsisveikinimo kalboje dr. Pomp pareiškė, jog per penkerius jo administravimo metus ligininė padaryta labai daug pagerinimų. Tačiau tuo pačiu metu jis pripažino, jog ir šiandien liginė turi labai daug trūkumų, kurie turės būti pašalinti.

TRUMPAI

— Kun. B. Suginto 50 metų kunigystės paminėjimo šventę įvyko gegužės 4 d. 3 val. po pietų.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas
9727 So. WESTERN AVE.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiame kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— FRIDAY, MAY 16, 1969

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

“Naujienuoms” reikalinga TARNAUTOJA-AS

mokanti-s gerai lietuviškai, galinti-s rašyti mašinėlė ir kalbėti angliškai.

Kreiptis į raštinę darbo dienomis nuo 12 iki 5 val. p. p. arba tel. HA 1-6100

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDUODAMA ARBA ISNUOMOJAMA maisto ir mokyklos reikmenų krautuvė Cicero, prieš Sv. Antano bažnyčią, 1447 So. 50th Ave. Telefonas 656-9852.

GROCERY STORE

Fully equipped. Good location. Fine clientele. A bargain at \$5,000. See to appreciate. HU 9-1525

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS MIEGAMAS kambarys vyrui prie mažos šeimos, pirmame aukšte, 3348 So. LOWE AVE., Tel. YA 7-9438

tų Vyčių salėje, kurioje dalyvavo apie 200 svečių. Jų tarpe buvo vysk. V. Brizgys, kolegų kunigų, organizacijų atstovų ir jo giminių bei gerbėjų. Minėjimą pravedė Alb. Dzirvonas. Sveikino daug atstovų — kalbėjojų. Pagerimą surengė komitetas. Atrodė, kad jubilatas buvo patenkintas ir laimingas. Sveikininių raštų buvo apie 50, jų tarpe kard. Samore, minist. Kajecko, prel. Mincevičiaus. Juos perskaitė P. Dirkis. Ilgiausių metų kunigui Benediktui!

— *Lietuvių Žurnalisto Sąjungos* Chicago skyriaus valdyba turėjo posėdį gegužės 8 d. Jz. Kapačinskio bute. Naujai išrinktoji skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Antanas Gintneris, vicepirm. Povilas Dirkis, iždin. Marija Pėteraitienė, sekr. Juozas Kapačinskas ir kultūriniam reikalams — Pijus Venclova. Buvo toliau aptarti organizaciniai reikalai: paskirtus \$25 žurn. J. Kardeliui, bet jam nespėjus išmokėti ir mirus, nutarta pasiųsti jo žmonai į Montrealį, aptarti skyriaus ateities veiklą, paprašyta narių duoti medžiagos leidimui bei nuotraukų, kalbėta apie išvykos surengimą.

— *LB Chicago Apygardos* valdybos, Marquette Parko bažnytinio choro valdybos bei spaudos atstovų pasitarimas “Requiem” išpildymo reikalu, įvyko gegužės 9 d. Jaunimo centre. Iš abiejų pusių buvo po 5 atstovus. Be to, keliolika spaudos ir radijo žmonių. Jie platokai aptarė minėto veikalo pastatymą birželio 14 d. Marquette Parko bažnyčioje. Jų tarpe buvo ir muz. Vl. Baltrušaitis. Buvo sutarta toki minėjimą daryti ir tuoju atspausdinti pakvietimus bei kitą reikalingą vykdymo darbą pradėti, nes paliko tik mėnuo laiko.

— *Saulių Sąjungos* CV nutarė, kad sekantis šaulių kuopų atstovų akivaizdinis suvažiavimas įvyks 1970 m. gegužės 30 - 31 d. Dainavoje, prie Detroito, nes to pageidavo dauguma šaulių kuopų susirašinėjimo tvarka.

— Lietuvos Gen. Konsulas dr. P. Daužvardis ir Ponia Daužvardienė maloniai sutiko būti Garbės svečiais ir globėjais Lietuvių Fondo vakarienės, kuri įvyksta š. m. gegužės 25 d., 3 val. Jaunimo Centre. Užsirašyti vakarienei galima LF būstinėje, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629 telef. 778-2858.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI “NAUJIENOSE” — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

GENERAL FACTORY

WORK

available immediately for Stock Selectors Stenographers Machine Operators

Tool and Die Apprentices

APPLY MON. WED. FRI. & SAT. FROM 8 A.M. TO 4:30 P.M.

TUES. & THURS. 8 A.M. TO 7 P.M.

TELETYPE CORPORATION 5555 W. TOUHY AVE.

SKOKIE, ILL.

An Equal Opportunity Employer

OFFICE CLEANING

Full or Part Time (could use Husband & Wife) North Suburban Area — Car necessary. \$2.50 per hour starting salary, with automatic raises.

We Will Train. Apply Personnel Department

CENTRAL WATCH SERVICE

200 W. Ohio St. Chicago

GENERAL FACTORY WORK ASSEMBLY LINE WORKERS 7 to 3:30

WHITE MEYER WOOD PRODUCTS INC. 141 STREET Rt. 45

ORLAND PARK, ILL. 349-8400

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

• FILE CLERK (LITE TYPING)

• GENERAL OFFICE (GOOD TYPING ABILITY)

• ORDER SELECTOR (STOCKROOM)

Permanent positions. 40 Hour week 8:30 to 5 P.M. High school graduate or equivalent. Many company benefits. Salary open.

WESTINGHOUSE APPLIANCE SALES & SERVICE CO.

REGIONAL PARTS CENTER 6500 W. CORTLAND

622-6010 CHICAGO

An Equal Opportunity Employer

COOKIE PACKERS

Whole sale cookie bakers. Experience not necessary. Will train. Fringe benefits including hospitalization.

FORMEL BAKING CORPORATION

2518 No. Willets Court

First St. North of Milwaukee at 2500 No. Sacramento.

REIKALINKA

PATIKIMA MOTERIS

Daktaro namuose Lincolnwood. Žmona taip pat dirbanti. Kalbėti vokiškai. Seimininkavimas ir lengvas virimas. 2 mok. amžiaus vaikai: 7½—10 m. Gyventi vietoje. Atlyginimas susitarus. Mokėti kiek angliškai. Geri namai tinkamam asmeniui. Nuo birželio 1 dienos.

Tel. po 6 vak. ir sekmadienį bet kuriuo laiku

OR 4-2007

GENERAL OFFICE

Experienced. Must type. Diversified duties. Small office. Near 31 and Pulaski. CL 4-0717

PAYROLL CLERK

Must be experienced. Light typing Modern office. 37½ hour work week. Benefits include hospitalization, life insurance and salary continuation. RESCO INC.

1716 W. PERSHING. 254-9100 An equal opportunity employer

W O M A N

General Housework. Monday, Thursday and Friday. References required. Pleasant surroundings. Call after 6 P. M. OR 4-4468.

CONTAINERS INCORPORATED

IN MENOMONEE FALLS, WIS.

Offers excellent opportunities for production machine operators. Due to recent expansion we have several openings for new employees. Applicants must be Highschool graduates with a high degree of mechanical ability. If you are looking for steady full time employment, we are looking for You! The people we hire will be trained for interviews.

WRITE OR CALL 251-0880

MENOMONEE FALLS, WIS. 53051

An equal opportunity employer (Mention Paper)

IMMEDIATE OPENINGS

LAYOUT AND FIT-UP MEN Also DETAILERS

MUST BE FIRST CLASS PERMANENT EMPLOYMENT

For heavy and light structural field fabrication interested in relocating in Utah. Salary \$3.47 per hour. Fringe benefits include paid holidays, vacation, sick pay and group insurance.

— Please list past work experience — Phone 801—225-5240 or write

MOUNTAIN STATES STEEL COMPANY

P. O. BOX M. PROVO, UTAH 84601

MAINTENANCE MAN LATHE MILL

FOR PRIVATE SCHOOL MECHANICALLY INCLINED. DAY WORK.

Permanent congenial surroundings. Good starting salary. NEAR NORTH AREA. (COUPLE WELCOME)

SU 7-0820

SLITTER OPERATORS — SHEAR OPERATORS — WAREHOUSE MEN — SHIPPING CLERKS

Full time, 5 days plus overtime, full company benefits, experience helpful, highest wages. Apply in person or call Mr. Bohenek 766-8100.

QUALITY STEEL 520 Thomas Dr. Bensenville, Ill.

JANITOR EVENING HOURS!

Full time. — Steady Job. Modern Bldg. Should speak English & have own transportation. See or call Mrs. BAKULA UNITY SAVINGS ASSOC.

4242 N. HARLEM AVE., NORRIDGE Tel. 456-0400

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

GIRL FRIDAY

Growing Service organization for large air-conditioning manufacturer. Typing, billing, phone. Good opportunity for right person. Mr. GREEN DE 7-1900

CLERICAL SWITCHBOARD

Permanent position available in men's clothing store office to assume interesting, light clerical duties and operate small, modern telephone council. Experience preferred. 9 A. M. to 5:30 P. M.

BROOKS BROTHERS 74 E. Madison

BILLER TYPIST-FLEXOWRITER operator. Will train someone with typing experience. Will also consider part time 5 days a week with minimum of 30 hrs. Growing company, pleasant surroundings, many benefits, salary open. Call Mrs. DICKSON for appt. 498-0200.

C O O K FOR RECTORY

Live in. 6 priests. 6 day a week. Call FA 4-2626

DICTAPHONE TYPIST

Have immediate opening in order sales department for experienced typist. Good starting salary and fringe benefits. Air conditioned office. Convenient location. Apply CHICAGO ETCHING CORP. 1555 No. SHEFFIELD

GIRL FRIDAY INSURANCE OFFICE

Must know Auto-Homeowners — Underwriting — Claims. Location

Harlem — Grand Chicago ELMWOOD PARK JAMES H. CUNNINGHAM GL 6-5420

LIGHT ASSEMBLY

Many Co. Benefits.

Apply

HOOF PRODUCTS CO. 6543 So. LARAMIE AVE.

PATYRUSI SVEDIŠKAME VIRIME MOTERIS

2 asmenims, 5 darbo dienų savaitėje, nuo 4 val. p. p. iki 7 val. vak. \$3.00 į valandą. Arti šiaurinės miesto dalies. Reikalingos rekomendacijos. Skambinti Mr. NULTON nuo 9 r. iki 5 val. p. p. tel. FR 2-7362

W O M A N

General Housework. Monday, Thursday and Friday. References required. Pleasant surroundings. Call after 6 P. M. OR 4-4468.

DIE SET-UP MAN

Injection Molding. Combination set-up man and material handler. 1st shift. Good pay. Fringe benefits. Excellent working conditions. See Alex Hartler, Injecto Mold. Inc. 840 North Western Ave. 278-7400. Daily till 6 Sat. till noon.

ASSISTANT TO BROILER CHIEF

Excellent opportunity. Good transportation. Willing to train. 20 to 35 years. Call for interview 343-7494 ext. 8

Mrs. FISHER 1913 WEST LAKE STREET MELROSE PARK

DRILL PRESS & LATHE OPERATORS

Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 Hours. 5 day week. Paid Holidays, Vacation, and Insurance.

SWABY MFG. CO. 1820 No. MAJOR AVE. Phone 889-4200

MAINTENANCE MAN RETIRED

FOR DAILY WORK Small Salary plus a fine Apartment. Congenial Surroundings.

PERMANENT. North Side Area.

For Appointment CALL LA 5-6565

LATHE OPERATOR

2nd Shift. Full or Part time Many Co. Benefits.

767-6330

DRILL PRESS & LATHE OPERATORS

Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 Hours. 5 day week. Paid Holidays, Vacation, and Insurance.

SWABY MFG. CO. 1820 No. MAJOR AVE. Phone 889-4200

ASSISTANT TO BROILER CHIEF

Excellent opportunity. Good transportation. Willing to train. 20 to 35 years. Call for interview 343-7494 ext. 8

Mrs. FISHER 1913 WEST LAKE STREET MELROSE PARK

DIE SET-UP MAN

Injection Molding. Combination set-up man and material handler. 1st shift. Good pay. Fringe benefits. Excellent working conditions. See Alex Hartler, Injecto Mold. Inc. 840 North Western Ave. 278-7400. Daily till 6 Sat. till noon.

W O M A N

General Housework. Monday, Thursday and Friday. References required. Pleasant surroundings. Call after 6 P. M. OR 4-4468.

DIE SET-UP MAN

Injection Molding. Combination set-up man and material handler. 1st shift. Good pay. Fringe benefits. Excellent working conditions. See Alex Hartler, Injecto Mold. Inc. 840 North Western Ave. 278-7400. Daily till 6 Sat. till noon.

ASSISTANT TO BROILER CHIEF

Excellent opportunity. Good transportation. Willing to train. 20 to 35 years. Call for interview 343-7494 ext. 8

Mrs. FISHER 1913 WEST LAKE STREET MELROSE PARK

DRILL PRESS & LATHE OPERATORS

Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 Hours. 5 day week. Paid Holidays, Vacation, and Insurance.

SWABY MFG. CO. 1820 No. MAJOR AVE. Phone 889-4200

MAINTENANCE MAN RETIRED

FOR DAILY WORK Small Salary plus a fine Apartment. Congenial Surroundings.

PERMANENT. North Side Area.

For Appointment CALL LA 5-6565

LATHE OPERATOR

2nd Shift. Full or Part time Many Co. Benefits.

767-6330

DRILL PRESS & LATHE OPERATORS

Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 Hours. 5 day week. Paid Holidays, Vacation, and Insurance.

SWABY MFG. CO. 1820 No. MAJOR AVE. Phone 889-4200

MAINTENANCE MAN RETIRED

FOR DAILY WORK Small Salary plus a fine Apartment. Congenial Surroundings.

PERMANENT. North Side Area.

For Appointment CALL LA 5-6565

LATHE OPERATOR

2nd Shift. Full or Part time Many Co. Benefits.

767-6330

DRILL PRESS & LATHE OPERATORS

Needed in small Northwest Side Manufacturing Plant. 45 Hours. 5 day week. Paid Holidays, Vacation, and Insurance.

SWABY MFG. CO. 1820 No. MAJOR AVE. Phone 889-4200

MAINTENANCE MAN RETIRED

FOR DAILY WORK Small Salary plus a fine Apartment. Congenial Surroundings.

PERMANENT. North Side Area.

For Appointment CALL LA 5-6565

LATHE OPERATOR

2nd Shift. Full or Part time Many Co. Benefits.

767-6330

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE